

ХУДОЖНЬО-ТРУДОВА ПІДГОТОВКА ЯК ЧИННИК ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Естетичне виховання є важливою складовою освітнього процесу, що спрямована на формування в особистості естетичних почуттів, смаків і суджень, розвиток її художніх здібностей, а також здатності сприймати навколишній світ і змінювати його відповідно до законів краси в різних видах діяльності [1; 3]. Цей процес нерозривно пов'язаний із естетичним розвитком особистості і розпочинається зі здатності людини емоційно й чуттєво сприймати навколишню дійсність, поступово формується через розвиток естетичної свідомості, викликає емоційні переживання та сприяє становленню естетичних почуттів і формуванню стійкого естетичного смаку [2].

У підготовці майбутніх учителів технологій естетичне виховання не може існувати ізольовано від загального процесу професійного становлення. Воно має органічно поєднуватися із фаховою підготовкою, виступати важливою складовою формування особистості педагога та узгоджуватися із загальною метою його професійного розвитку.

У сучасних умовах основним завданням естетичного виховання майбутніх учителів технологій є формування гармонійно розвиненої особистості фахівця з високим рівнем національної та культурної свідомості, сформованим почуттям прекрасного та стійкими естетичними уподобаннями. Важливим також є розвиток готовності до творчої діяльності у різних видах художньо-трудової роботи, а також уміння керуватися естетичними принципами у професійній діяльності, повсякденному житті та побуті. Саме ці якості становлять основу естетичної культури майбутнього вчителя технологій.

Система естетичного виховання майбутніх учителів технологій має базуватися на низці важливих принципів [2]:

- 1) принцип єдності естетичного виховання та художньої освіти, що передбачає їх взаємозв'язок і взаємодоповнення;
- 2) принцип комплексності, відповідно до якого різні види мистецтва повинні взаємодіяти між собою, забезпечуючи багатогранний вплив на розвиток особистості;
- 3) принцип творчої активності, що проявляється у здатності здобувачів освіти застосовувати набуті творчі уміння й навички в різних видах діяльності;
- 4) принцип діагностичності, який передбачає визначення рівня сформованості естетичних якостей майбутніх учителів технологій, розроблення індивідуальних програм їх розвитку та визначення ефективних стратегій взаємодії між викладачем і студентами;
- 5) принцип діяльнісної спрямованості, що реалізується через організацію різноманітних форм активної роботи зі студентами;

б) принцип корекції та самокорекції, який передбачає аналіз і самоаналіз результатів діяльності студентів, повторну діагностику рівня розвитку естетичних якостей та планування подальших напрямів роботи;

7) конкретно-методичний принцип, спрямований на естетичне збагачення особистості студентів і розвиток їхніх творчих здібностей та нахилів.

Творча художньо-трудова діяльність студентів, що є складовою їхньої професійної підготовки, має значний виховний потенціал, зокрема відіграє важливу роль у формуванні естетичної культури здобувачів освіти [4]. У процесі підготовки майбутніх учителів технологій особливу увагу слід приділяти ознайомленню студентів із народним декоративно-ужитковим мистецтвом. Саме воно сприяє розвитку здатності естетично сприймати навколишній світ, формуванню естетичних потреб і смаків, а також удосконаленню художньо-творчих умінь і практичних навичок. Емоційно-естетичний вплив декоративних форм мистецтва значно посилюється тоді, коли вони поєднуються з іншими видами художньої діяльності, зокрема з сучасним дизайном і традиційними ремісничими практиками.

Зростання інтересу суспільства до відродження національної культури зумовлює необхідність удосконалення змісту, методів і організаційних форм навчання народному декоративно-ужитковому мистецтву у закладах вищої освіти. Залучення студентів до декоративної творчості та опанування ними відповідних художніх технік позитивно впливає на їхній естетичний розвиток і професійне становлення, а також формує стійку потребу у творчій діяльності. Реалізація цієї потреби потребує від студентів наполегливості, цілеспрямованості та відповідальності. Водночас обмеження навчання лише опануванням технічних прийомів може призвести до формування суто ремісничого підходу. Тому на заняттях з декоративно-ужиткового мистецтва важливо створювати атмосферу творчості, яка стимулює інтелектуальну активність та емоційну залученість студентів.

Підвищенню результативності занять декоративно-ужитковим мистецтвом сприяє низка педагогічних умов: 1) урахування індивідуальних особливостей студентів і спрямування виховного впливу відповідно до їхніх інтересів та характеру; 2) поєднання навчального процесу з виховною роботою; 3) розвиток зорової пам'яті; 4) стимулювання здобувачів освіти до самостійного розв'язання творчих завдань у сфері декоративного мистецтва [1; 4].

Аналіз стану викладання декоративно-ужиткового мистецтва як засобу естетичного виховання майбутніх учителів технологій у процесі їх професійної підготовки дозволив визначити низку проблем, що ускладнюють цей процес. Серед них:

- відсутність освітніх програм підготовки педагогів, у яких художньо-трудова складова посідає би провідне місце;
- нестача цілісної системи творчих практичних завдань, а також відповідного навчально-методичного забезпечення;
- недостатній рівень матеріально-технічної бази більшості закладів вищої освіти для організації художньо-трудова підготовки;
- брак висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів.

Дослідження сучасної практики організації занять з декоративно-ужиткового мистецтва у педагогічних закладах вищої освіти, аналіз навчальних програм і документації, ознайомлення з авторськими курсами, творчими роботами студентів та результати опитування викладачів показали, що в процесі художньо-трудової підготовки студентів основна увага часто приділяється лише виготовленню виробів, без належного акценту на їх художньо-декоративне оформлення. Унаслідок цього у студентів недостатньо формується розуміння єдності художнього й утилітарного, що зумовлює необхідність удосконалення змісту, методів і форм організації навчального процесу, спрямованих на посилення естетичної складової професійної підготовки майбутніх учителів технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Д жола Д.Б. Щербо А.Б. Теорія і методика естетичного виховання школярів: навч.-метод. посіб. Київ: ІЗМН, 1998. 390 с.
2. Естетичне виховання школярів: монографія / за ред. С. Сисоєвої. Київ: Пегас, 2013. 342 с.
3. Зязюн І. А. Естетичне виховання – важливіший із складників загальнодержавної культурної політики. Рідна школа. 1994. № 1. С. 2–8.
4. Оршанський Л.В., Нищак І.Д., Ясеницька Ж.В. Естетичне виховання особистості: від Сократа до Даттона. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: науковий журнал Сумського держ. пед. ун-ту ім. А.С.Макаренка. 2017. № 3 (67). С. 231–242.

НІЖЕГОРОДЦЕВ Владислав

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри комп'ютерних
та інформаційних технологій і систем,
Державний податковий університет*

КАЗАКОВ Нікіта

здобувач першого (бакалаврського) рівня;

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО КОМЕРЦІЙНОГО ВЕБСЕРЕДОВИЩА З НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Сучасна трансформація освітньої сфери в умовах глобальної цифровізації призвела до того, що вебсередовище перестало бути просто допоміжним інструментом, перетворившись на повноцінну платформу для здобуття знань. Сучасний ринок освіти характеризується високою конкуренцією та зростаючими очікуваннями користувачів, наразі комерційний освітній вебресурс стає не лише базою даних із навчальними матеріалами, а розвивається як інтелектуальна система, що поєднує в собі високу продуктивність, психологію сприйняття, маркетингову стратегію та персоналізований підхід.

Метою дослідження виступив технологічний стек типової комерційної платформи, який здатний витримувати значні пікові навантаження (наприклад, під час одночасної трансляції вебінару для тисяч слухачів або в періоди масової